

คู่มือการให้บริการประชาชน
กระบวนการจดทะเบียนสิทธิบัตรการประดิษฐ์

ตามพระราชบัญญัติสิทธิบัตร พ.ศ. ๒๕๒๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม บัญญัติว่า “สิทธิบัตร หมายความว่า หนังสือสำคัญที่ออกให้เพื่อคุ้มครองการประดิษฐ์หรือการออกแบบผลิตภัณฑ์”

1. กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

- 1.1 พระราชบัญญัติสิทธิบัตร พ.ศ. 2522 และที่แก้ไขเพิ่มเติม
- 1.2 กฎกระทรวงฉบับที่ 21 (พ.ศ. 2542) ออกตามความในพระราชบัญญัติสิทธิบัตร พ.ศ. 2522
- 1.3 กฎกระทรวงฉบับที่ 22 (พ.ศ. 2542) ออกตามความในพระราชบัญญัติสิทธิบัตร พ.ศ. 2522
- 1.4 กฎกระทรวงฉบับที่ 24 (พ.ศ. 2542) ออกตามความในพระราชบัญญัติสิทธิบัตร พ.ศ. 2522
- 1.5 กฎกระทรวงฉบับที่ 25 (พ.ศ. 2542) ออกตามความในพระราชบัญญัติสิทธิบัตร พ.ศ. 2522
- 1.6 กฎกระทรวงฉบับที่ 26 (พ.ศ. 2542) ออกตามความในพระราชบัญญัติสิทธิบัตร พ.ศ. 2522
- 1.7 กฎกระทรวงฉบับที่ 27 (พ.ศ. 2542) ออกตามความในพระราชบัญญัติสิทธิบัตร พ.ศ. 2522
- 1.8 กฎกระทรวงฉบับที่ 28 (พ.ศ. 2542) ออกตามความในพระราชบัญญัติสิทธิบัตร พ.ศ. 2522

2. ส่วนงานที่รับผิดชอบ

กองสิทธิบัตร กรมทรัพย์สินทางปัญญา

3. ขั้นตอนการให้บริการและระยะเวลาดำเนินการ

ลำดับ	ขั้นตอน	ระยะเวลา ดำเนินการ
1	การตรวจสอบความครบถ้วนของเอกสาร กรณีรับคำขอใหม่ 1.1 ตรวจสอบรายละเอียดการประดิษฐ์ แบบพิมพ์คำขอและ 1.2 ออกสารประกอบคำขอ 1.3 ตรวจสอบความครบถ้วนของเอกสาร 1.4 ชำระค่าธรรมเนียมคำขอ 1.5 บันทึกข้อมูล	1 วัน
2	การตรวจสอบเบื้องต้น 2.1 พิจารณาประเภทของสิทธิบัตรต่างประเทศ (International Patent Classification) 2.2 พิจารณาความถูกต้องของรายละเอียดการประดิษฐ์ (ม. 17) 2.3 ตรวจสอบการยื่นคำขอก่อน-หลัง (ม. 16) 2.4 ตรวจสอบการประดิษฐ์ที่ไม่สามารถขอรับสิทธิบัตรได้ (ม. 9) 2.5 ตรวจสอบคุณสมบัติของผู้ขอ (ม. 10-14) 2.6 จัดทำร่างประกาศโฆษณา	10 เดือน

ลำดับ	ขั้นตอน	ระยะเวลา ดำเนินการ
3	จัดทำประกาศโฆษณา 3.1 จัดทำหน้าประกาศโฆษณาในระบบสิทธิบัตร (e-Patent) 3.2 จัดทำซีดี (CD)	2 เดือน
4	ประกาศโฆษณาเพื่อให้ยื่นคัดค้าน	90 วัน
5	ตรวจสอบการประดิษฐ์ 5.1 ตรวจสอบเอกสารสิทธิบัตรทั่วโลก 5.2 ศึกษาวิเคราะห์การประดิษฐ์ที่มีมาก่อนที่สืบค้นได้ 5.3 พิจารณาความใหม่ 5.4 พิจารณาการประดิษฐ์ที่สูงขึ้น 5.5 พิจารณาการประยุกต์ใช้เชิงอุตสาหกรรม	38 เดือน
6	รายงานการสั่งการรับจดทะเบียน หรือยกคำขอ และออกหนังสือแจ้ง ให้ผู้ขอชำระค่าจดทะเบียน	5 วัน
7	ออกหนังสือสำคัญสิทธิบัตร	15 วัน
ระยะเวลาดำเนินการรวม : 51 เดือน 111 วัน		

4. ค่าธรรมเนียม

ลำดับ	รายละเอียดค่าธรรมเนียม	ค่าธรรมเนียม
1	ค่าธรรมเนียมการยื่นคำขอใหม่สิทธิบัตรการประดิษฐ์	500 บาท
2	ค่าธรรมเนียมประกาศโฆษณา	250 บาท
3	ค่าธรรมเนียมขอให้ตรวจสอบการประดิษฐ์ (หมายเหตุ: กรณีนี้จะดำเนินการได้ภายใน 5 ปี นับแต่วันที่มีการ ประกาศโฆษณา)	250 บาท
4	ค่าธรรมเนียมรับจดทะเบียน	500 บาท
5	ค่าธรรมเนียมคำขอแก้ไขเพิ่มเติมคำขอรับสิทธิบัตร (หมายเหตุ: ค่าธรรมเนียมนี้จะต้องเสียในกรณีดังต่อไปนี้ 5.1 ผู้ยื่นคำขอรับสิทธิบัตรมีความประสงค์จะแก้ไขรายละเอียด หรือเพิ่มเติมเอกสารเป็นการแก้ไขเพิ่มเติมเข้ามาเอง 5.2 เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ตรวจสอบรายละเอียดของคำขอรับ สิทธิบัตรแล้วปรากฏว่าจะต้องมีการแก้ไขเพิ่มเติมฯ เป็นการ แก้ไขเพิ่มเติมตามคำสั่งพนักงานเจ้าหน้าที่)	50 บาท
6	ค่าธรรมเนียมการยื่นคำคัดค้านการขอรับสิทธิบัตร (หมายเหตุ: ค่าธรรมเนียมนี้จะต้องเสียในกรณีผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	250 บาท

ลำดับ	รายละเอียดค่าธรรมเนียม	ค่าธรรมเนียม
	หรือผู้ที่เห็นว่าตนมีสิทธิรับสิทธิบัตรดีกว่าผู้ขอรับสิทธิบัตรและมีความประสงค์จะคัดค้านการขอรับสิทธิบัตรดังกล่าวนั้นโดยยื่นพร้อมแบบฟอร์มคำคัดค้านภายใน 90 วันนับแต่วันประกาศโฆษณา)	
7	ค่าธรรมเนียมคำขอเปลี่ยนแปลงประเภทของสิทธิ (หมายเหตุ: กรณีต้องการเปลี่ยนคำขอรับสิทธิบัตรการประดิษฐ์เป็นอนุสิทธิบัตร)	100 บาท
8	ค่าธรรมเนียมคำขออื่น ๆ (หมายเหตุ: กรณีคำขอนั้นไม่ระบุค่าธรรมเนียมไว้ ให้ใช้อัตราค่าธรรมเนียมนี้แทน)	50 บาท

5. รายการเอกสารหลักฐานประกอบ

ลำดับ	ชื่อเอกสาร จำนวน และรายละเอียดเพิ่มเติม (ถ้ามี)
1	เอกสารยืนยันตัวตน 1.1 บัตรประจำตัวประชาชน 1.2 หนังสือรับรองนิติบุคคล 1.3 บัตรประจำตัวประชาชน ของผู้รับมอบอำนาจ (ถ้ามี) 1.4 บัตรประจำตัวประชาชน ผู้รับโอนสิทธิบัตรการประดิษฐ์ (ถ้ามี)
2	แบบฟอร์มคำขอ 2.1 คำขอรับสิทธิบัตรการประดิษฐ์ (แบบ สป/สผ/อสป/001-ก) 2.2 คำรับรองเกี่ยวกับสิทธิขอรับสิทธิบัตร (แบบ สป/สผ/อสป/001-ก(พ))
3	เอกสารเพิ่มเติม 3.1 หนังสือสัญญาโอน (ถ้ามี) 3.2 สำเนาหนังสือแต่งตั้งตัวแทนหรือหนังสือมอบอำนาจ 3.3 เอกสารอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องที่ระบุในข้อ 14. ของ (แบบ สป/สผ/อสป/001-ก)

6. ช่องทางการให้บริการ

ลำดับ	ช่องทางการให้บริการ
1	ติดต่อด้วยตนเอง ณ หน่วยงาน - ศูนย์บริการประชาชน ชั้น 3 กรมทรัพย์สินทางปัญญา กระทรวงพาณิชย์ เลขที่ 563 ถ. นนทบุรี อ.เมือง จ.นนทบุรี 11000 - สำนักงานพาณิชย์จังหวัดทุกจังหวัด

ลำดับ	ช่องทางการให้บริการ
2	เว็บไซต์/e-Service - เว็บไซต์กรมทรัพย์สินทางปัญญา (www.ipthailand.go.th) > บริการออนไลน์ > ระบบจดทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญาอิเล็กทรอนิกส์
3	ทางไปรษณีย์ - กองสิทธิบัตร กรมทรัพย์สินทางปัญญา กระทรวงพาณิชย์ เลขที่ 563 ถ.นนทบุรี ต.บางกระสอ อ.เมือง จ.นนทบุรี 11000 หมายเหตุ : ในการส่งทางไปรษณีย์ผู้ยื่นคำขอต้องส่งไปรษณีย์ แบบลงทะเบียนตอบรับพร้อมชำระค่าธรรมเนียมทางธนาณัติ สั่งจ่ายผู้อำนวยการกองสิทธิบัตร ไปรษณีย์กระทรวงพาณิชย์

7. หลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไขในการยื่นคำขอ

7.1 ความหมายและนิยามศัพท์

- (1) สิทธิบัตร หมายความว่า หนังสือสำคัญที่ออกให้เพื่อคุ้มครองการประดิษฐ์
- (2) เจ้าหน้าที่ หมายความว่า เจ้าหน้าที่ตามกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง
- (3) อนุญาต หมายความว่า การที่เจ้าหน้าที่ยินยอมให้บุคคลใดกระทำการใดที่มีกฎหมายกำหนดให้ต้องได้รับความยินยอมก่อนกระทำการนั้นและให้หมายความรวมถึงการออกใบอนุญาต การอนุมัติ การจดทะเบียน การขึ้นทะเบียน การรับแจ้งการให้ประทานบัตรและการให้อาชญาบัตรด้วย
- (4) ผู้อนุญาต หมายความว่า ผู้ซึ่งกฎหมายกำหนดให้มีอำนาจในการอนุญาต
- (5) พนักงานเจ้าหน้าที่ หมายความว่า ผู้ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้ปฏิบัติการ
- (6) คำขอ หมายความว่า ถึง บรรดาคำ ขอดังนี้
 - 1) คำขอรับสิทธิบัตรการประดิษฐ์ [แบบสป/สผ/อสป/001-ก]
 - 2) คำขอแก้ไขเพิ่มเติม คำขอรับสิทธิบัตร/อนุสิทธิบัตร [แบบสป/สผ/อสป/003-ก]
 - 3) คำขอเปลี่ยนแปลงประเภทของสิทธิ [แบบสป/อสป/004- ก]
 - 4) คำขอให้ตรวจสอบการประดิษฐ์ [แบบสป/อสป/005-ก]
 - 5) คำขอตรวจค้นคำขอรับสิทธิบัตร/อนุสิทธิบัตร และคัดสำเนาเอกสาร [แบบสป/สผ/อสป/006-ก]
 - 6) คำคัดค้านการขอรับสิทธิบัตร [แบบสป/สผ/007-ค]
 - 7) คำขอนำพยานหลักฐานมาแสดงหรือแถลงเพิ่มเติม [แบบสป/สผ/007-ก(พ)]
 - 8) คำโต้แย้ง [แบบสป/สผ/008-ก]
 - 9) คำอุทธรณ์ [แบบสป/ สผ/อสป/009-ก]
 - 10) คำรับรองเกี่ยวกับสิทธิขอรับสิทธิบัตรหรืออนุสิทธิบัตร [แบบสป/สผ/อสป/001-ก(พ)]
 - 11) คำขอ อื่น ๆ [แบบสป/สผ/อสป/011-ก]
 - 12) ผู้รับบริการหรือยื่นคำขอ หมายถึง ประชาชนผู้รับบริการโดยตรง หรือหน่วยงานภาคเอกชน หรือภาครัฐที่มารับบริการจากหน่วยงานของรัฐ

7.2 หลักเกณฑ์ในการพิจารณา

- (1) การประดิษฐ์ที่ขอรับสิทธิบัตรได้ต้องประกอบด้วยลักษณะดังต่อไปนี้
 - 1) เป็นการประดิษฐ์ขึ้นใหม่
 - 2) เป็นการประดิษฐ์ที่มีขั้นการประดิษฐ์สูงขึ้นและ
 - 3) เป็นการประดิษฐ์ที่สามารถประยุกต์ในทางอุตสาหกรรม
 - 4) การประดิษฐ์ดังต่อไปนี้ไม่ได้รับความคุ้มครองตาม พ.ร.บ. สิทธิบัตรฯ นี้
 - ก. จุลชีพและส่วนประกอบส่วนใดส่วนหนึ่งของจุลชีพที่มีอยู่ตามธรรมชาติ สัตว์ พืช หรือ สารสกัดจากสัตว์ หรือพืช
 - ข. กฎเกณฑ์และทฤษฎีทางวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์
 - ค. ระบบข้อมูลสำหรับการทำงานของเครื่องคอมพิวเตอร์
 - ง. วิธีการวินิจฉัย บำบัด หรือรักษาโรคนมนุษย์ หรือสัตว์
 - จ. การประดิษฐ์ที่ขัดต่อความสงบเรียบร้อย หรือศีลธรรมอันดี อนามัย หรือ สวัสดิภาพของประชาชน
- (2) คำขอรับสิทธิบัตร ผู้ยื่นคำขอต้องมีรายละเอียดประกอบคำขอ ดังนี้
 - 1) แบบพิมพ์คำขอ [แบบสป/สผ/อสป/001-ก]
 - 2) รายละเอียดการประดิษฐ์ต้องบรรยายรายละเอียดที่มีข้อความสมบูรณ์ รัดกุม และชัดเจน อันจะทำให้ผู้มีความชำนาญในระดับสามัญในศิลปะ หรือวิทยาการที่เกี่ยวข้องสามารถทำ และปฏิบัติตามการประดิษฐ์นั้นได้ ดังนี้
 - ก. ชื่อที่แสดงถึงการประดิษฐ์
 - ข. ระบุสาขาวิทยาการที่เกี่ยวข้องกับการประดิษฐ์
 - ค. ภูมิหลังของศิลปะ หรือวิทยาการที่เกี่ยวข้องอันจะทำให้เข้าใจการประดิษฐ์นั้นดีขึ้น และเป็นประโยชน์ในการตรวจสอบ ทั้งนี้ ให้ระบุเอกสารที่เกี่ยวข้องด้วย (ถ้ามี)
 - ง. อธิบายลักษณะและความมุ่งหมายของการประดิษฐ์
 - จ. เปิดเผยการประดิษฐ์โดยสมบูรณ์
 - ฉ. อธิบายรูปเขียนแต่ละรูปโดยย่อ (ถ้ามี)
 - ช. วิธีการในการประดิษฐ์ที่ดีที่สุด
 - 3) ข้อถ้อยสิทธิ ต้องระบุลักษณะของการประดิษฐ์ที่ผู้ขอรับสิทธิบัตรประสงค์จะขอความ คุ้มครองโดยสมบูรณ์ รัดกุม และชัดเจน รวมทั้งต้องสอดคล้องกับรายละเอียดการประดิษฐ์
 - 4) รูปเขียน (ถ้ามี) ต้องชัดเจนสอดคล้องกับรายละเอียดการ ประดิษฐ์และเป็นไปตาม หลักวิชาการเขียนแบบ และให้หมายความรวมถึงแผนภูมิและแผนผังด้วย
 - 5) บทสรุปการประดิษฐ์ ต้องสรุปสาระสำคัญของการประดิษฐ์ที่ได้เปิดเผย หรือแสดงไว้ใน รายละเอียดการประดิษฐ์ ข้อถ้อยสิทธิ และรูปเขียน (ถ้ามี) โดยต้องระบุลักษณะทางเทคนิค ที่เกี่ยวข้องกับการประดิษฐ์โดยย่อ แต่ต้องเป็นไปในลักษณะที่จะทำให้เข้าใจได้ดีขึ้นถึง ปัญหาทางเทคนิคตลอดจนการแก้ปัญหาโดยการประดิษฐ์และการใช้การประดิษฐ์นั้น
 - 6) รายการอื่นตามที่กำหนดโดยกฎกระทรวงฉบับที่ 21
 - 7) เอกสารประกอบคำขอ ตามที่ระบุในข้อ 14 ของ [แบบสป/สผ/อสป/001-ก]

7.3 เงื่อนไขในการยื่นคำขอ

- (1) ในการขอรับสิทธิบัตรให้ผู้ยื่นคำขอตามแบบพิมพ์ที่อธิบดีกำหนด
 - 1) คำขอรับสิทธิบัตรต้องมีรายละเอียดการประดิษฐ์ ข้อถ้อยสิทธิและบทสรุปการประดิษฐ์ยื่นไปพร้อมกับคำขอและในกรณีที่เป็น เพื่อให้อธิบดีสามารถเข้าใจการประดิษฐ์ได้ดีขึ้น ให้ผู้ขอรับสิทธิบัตรจัดทำมีรูปเขียนประกอบคำขอรับสิทธิบัตรยื่นไปพร้อมกับคำขอด้วย
 - 2) ในกรณีที่การประดิษฐ์ที่ขอรับสิทธิบัตรเป็นการประดิษฐ์ที่เกี่ยวข้องกับจุลชีพใหม่ รายละเอียดการประดิษฐ์ให้หมายถึงหนังสือรับรองการฝากเก็บจุลชีพและ/หรือเอกสารแสดงรายละเอียดเกี่ยวกับลักษณะ หรือคุณสมบัติของจุลชีพนั้นซึ่งออกให้โดยสถาบันรับฝากเก็บจุลชีพที่กรมทรัพย์สินทางปัญญาจะประกาศรายชื่อเป็นคราวๆ ไป

7.4 การมอบอำนาจ

- (1) กรณีที่ผู้ขอรับสิทธิบัตรไม่มีถิ่นที่อยู่ในราชอาณาจักร ให้มอบอำนาจให้ตัวแทนซึ่งได้ขึ้นทะเบียนไว้กับอธิบดีเป็นผู้กระทำการแทนในราชอาณาจักรโดยยื่นหนังสือมอบอำนาจต่ออธิบดีตามหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้
 - 1) ในกรณีที่การมอบอำนาจนั้นได้กระทำในต่างประเทศหนังสือมอบอำนาจนั้นต้องมีคำรับรองลายมือชื่อโดยเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจของสถานทูตไทย หรือสถานกงสุลไทย หรือหัวหน้าสำนักงานสังกัดกระทรวงพาณิชย์ซึ่งประจำ อยู่ ณ ประเทศที่ผู้มอบอำนาจมีถิ่นที่อยู่ หรือเจ้าหน้าที่ที่ได้รับมอบอำนาจให้กระทำการแทนบุคคลดังกล่าว หรือคำรับรองของบุคคลซึ่งกฎหมายของประเทศนั้นให้อำนาจรับรองลายมือชื่อ หรือ
 - 2) ในกรณีที่หนังสือมอบอำนาจนั้นได้กระทำในประเทศไทยต้องส่งภาพถ่ายหนังสือเดินทางหรือภาพถ่ายหนังสือรับรองถิ่นที่อยู่ชั่วคราว หรือหลักฐานอื่นที่แสดงให้อธิบดีเห็นว่าในขณะที่มอบอำนาจผู้นั้นได้เข้ามาในประเทศไทยจริงด้วย
- (2) ในกรณีที่ผู้ขอรับสิทธิบัตรซึ่งมีถิ่นที่อยู่ในราชอาณาจักรประสงค์จะมอบอำนาจให้บุคคลอื่นกระทำการแทนจะมอบอำนาจให้แก่ตัวแทนซึ่งได้ขึ้นทะเบียนไว้กับอธิบดีเป็นผู้กระทำการแทนได้เท่านั้น
- (3) หนังสือมอบอำนาจดังกล่าวจะต้องปิดอากรแสตมป์ตามบัญชีอัตราอากรแสตมป์ ดังนี้
 - 1) กรณีมอบอำนาจให้บุคคลเดียว หรือหลายคนกระทำการครั้งเดียวให้ปิดอากร 10 บาท
 - 2) กรณี มอบอำนาจให้บุคคลเดียว หรือหลายคนร่วมกระทำการมากกว่าครั้งเดียวให้ปิดอากร 30 บาท
 - 3) กรณีมอบอำนาจให้กระทำการมากกว่าครั้งเดียว โดยให้บุคคลหลายคนให้ปิดอากรคิดตามรายบุคคลที่รับมอบคนละ 30 บาท

7.5 การดำเนินการตามคำสั่งพนักงานเจ้าหน้าที่

- (1) ในกรณีพนักงานเจ้าหน้าที่พิจารณาคำขอแล้ว ถ้าปรากฏมีสิ่งบกพร่องที่พอจะแก้ไขได้เจ้าหน้าที่จะแจ้งให้ผู้ขอ หรือตัวแทนของผู้ขอทราบ เพื่อให้ทำการแก้ไขให้ถูกต้อง ทั้งนี้ผู้ยื่นคำขอจะต้องดำเนินการแก้ไขภายใน 90 วัน นับจากวันที่ได้รับหนังสือแจ้ง หากพ้นระยะเวลาจะถือว่าผู้ขอละทิ้งคำขอ ตามมาตรา 27 เว้นแต่กรณีที่มีเหตุจำเป็น อธิบดีกรมทรัพย์สินทางปัญญาอาจขยายกำหนดเวลาดังกล่าวให้ตามเห็นสมควร

(2) การยื่นคำขอแก้ไขเพิ่มเติม เมื่อผู้ยื่นคำขอดำเนินการแก้ไขเพิ่มเติมเรียบร้อยแล้ว ผู้ยื่นคำขอต้องมาดำเนินการยื่นขอแก้ไขเพิ่มเติมพร้อมทั้งต้องชำระค่าธรรมเนียม ที่กรมทรัพย์สินทางปัญญา หรือสำนักงานพาณิชย์จังหวัด ทั้งนี้คำขอที่แก้ไขเพิ่มเติมจะเข้าสู่กระบวนการพิจารณาการตรวจ สอบเบื้องต้นตามลำดับเสมือนการยื่นคำขอใหม่

(3) ในกรณียื่นคำขอทางอินเทอร์เน็ตผ่านเว็บไซต์กรมทรัพย์สินทางปัญญา พนักงานเจ้าหน้าที่ผู้ตรวจสอบจะดำเนินการพิจารณาวินิจฉัยความถูกต้องครบถ้วนของข้อมูล และรายละเอียดในคำขอรับสิทธิบัตร หรืออนุสิทธิบัตรคำร้อง หรือคำขออื่น ๆ จากข้อมูลและรายละเอียดที่ปรากฏในระบบ e-Filing เป็นสำคัญ ซึ่งการตรวจสอบคำ ขอที่ยื่นผ่านทางอินเทอร์เน็ตจะดำเนินการตามประกาศกรมทรัพย์สินทางปัญญา เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขสำหรับการยื่นคำขอรับสิทธิบัตร หรืออนุสิทธิบัตรคำร้อง หรือคำขออื่น ๆ ผ่านทางระบบจดทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญาทางอิเล็กทรอนิกส์ (e-Filing) ฉบับลงวันที่ 5 มีนาคม พ.ศ.2561

.....